

بلاغ

خلاصہ

تاریخ ادبیات عرب

احمد ترجمانی زاده

بہ اہتمام: حبیب حاجی زاده خنسايش

سرشناسه : ترجمانی زاده، احمد، ۱۳۵۹ - ۱۳۸۰.
 عنوان و نام پدیدآور : خلاصه تاریخ ادبیات عرب / احمد ترجمانی زاده : به اهتمام حبیب حاجی زاده بخشایش.
 مشخصات نشر : تبریز: هنر اول، ۱۳۹۹.
 مشخصات ظاهری : ۷۰ ص.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۴۶۰۷۳-۳
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : چاپ قبلی: شمس، ۱۳۴۸.
 موضوع : ادبیات عربی -- تاریخ و نقد
 موضوع : Arabic literature--History and criticism
 ششامه افزوده : حاجی زاده بخشایش، حبیب، ۱۳۳۹ -
 رده بندی کنگره : ۲۰۵۰۳۱۸
 رده بندی دیو : ۸۹۳/۷
 شماره کتابشنا. مل : ۶۱۰۹۴۶۹

honarpub@yahoo.com

عنوان کتاب: خلاصه تاریخ ادبیات عرب

مؤلف: احمد ترجمانی زاده

به اهتمام: حبیب حاجی زاده بخشایش

ناشر: هنر اول ۱۴۱۵۷-۰۹۱۴۳۰

صفحه آرایي: مؤسسه آذین کامپیوتر ۳۵۲۴۷۰۵۱

چاپ و صحافی: اولدوز

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قطع و تعداد صفحات: رقعی / ۷۰ ص.

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۹

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

ISBN: 978-600-7460-73-3

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۴۶۰-۷۳-۳

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است

فهرست

۵	مقدمه
۶	فایده تاریخ ادبیات
۶	تقسیم‌بندی
۷	سرزمین اصلی اعراب و قبایل و اصل و نسب آنان
۷	اوضاع جغرافیائی عربستان
۸	قحطانیان
۸	عدنانیان
۱۰	احوال اجتماعی، سیاسی، دینی و عقلی عرب در عصر جاهلیت
۱۱	مقام زن در عصر جاهلی
۱۳	فصل اول: پیدایش لغت عرب
۱۸	فصل دوم: خصائص شعر عرب در ادوار پنج‌گانه
۱۸	۱- خصائص شعر جاهلی
۱۹	۲- شعر دوره اسلامی
۲۴	خصوصیات
۲۵	شعر در دوره بنی‌عباس
۲۹	خصائص شعر عربی در دوره عباسی
۳۴	تطور فکری در شعر
۳۴	تصور و خیال
۳۶	اوزان شعر
۳۷	دوره ترک یا دوره فترت
۳۸	موضوع شعری در دوره فترت
۴۱	وضع و تدوین فنون ادب

۴۲	علم نحو و دو مکتب مشهور نحوی
۴۴	لغت
۴۴	جمع و تدوین قاموس‌ها و فرهنگ‌ها
۴۹	فصل سوم: نثر
۵۰	نشانه‌ها و خصوصیات نثر جاهلی
۵۱	۱- ش. دوره صدر اسلام
۵۴	۲- نثر در عصر عباسی
۵۶	تقدیمات سبک نویسندگی در عصر عباسی
۵۸	خطابه در عصر عباسی
۵۸	۳- نثر دوره نثر
۵۹	سبک نثر دوره نثر
۶۰	۴- دوره پنجم عصر جدید
۶۲	نظری به فعالیت‌های مترقی در این دوره
۶۷	نثر دوره جدید
۶۸	رمان و نمایشنامه
۶۹	شعر

مقدمه

ادبیات هر زبانی عبارت است از مجموعه آثار سرایندهان و سخنوران و نویسندگان آن زبان که با تخیلات شاعرانه و معانی بکر سبب تهذیب نفس و احساسات لطیف می‌گردد و گاه ادبیات بر کلیه مصنفات علمی و فنی و ادبی اطلاق می‌شود. ادبیات عرب در جهان مقام خاصی را از لحاظ پرمایگی و توانگری دارا می‌باشد و اگر چه قبل از اسلام به آن وسعت نداشته است ولی ظهور اسلام چنان تحول شگرفی را در جهت پیشرفت و توسعه آن به وجود آورد که در کمترین مدت در اثر فعالیت شگفت‌انگیزی که به وسایط شعاعیه و مایه و نویسندگان توانا انجام گرفت، عرب توانست ادبیات خود را در سطح بین‌المللی تثبیت داده و به آن رنگ و رونق خاصی بخشد ناگفته نماند که یکی از علل عمده ترقی شگفت‌انگیز ادبیات بعد از اسلام عرب فتح ممالک مختلف و متمدن نظیر ایران و اسپانیا^۱ می‌باشد که این امر موجب شد تا تمدن اسلامی سیر جهانی خود را آغاز کرده و موارث فرهنگی سایر ملل را به خود انتقال دهد.

فایده تاریخ ادبیات

تاریخ ادبیات علمی است که از احوال لغت و سیر فکر، فنی و بررسی علل و نتایج ترقی و یا انحطاط ادبیات هر ملت بحث می‌کند به عبارت دیگر ریشه‌یابی است که در آن آثار و تراوش‌های فکری و ذوقی و نگارش‌های دانش‌پایان ضبط و حفظ و انتقاد می‌شود بدیهی است که این امر یکی از پایه‌های وحدت و عظمت و افتخارات هر ملتی به شمار می‌رود و به قول جرجی زیدان تنها تاریخ ادبیات است که حافظ آبروی بشر می‌باشد و جنبه انسانی تاریخ بشریت را ضبط می‌کند.